

Förslag om teknisk översyn av vissa nedsättningar av socialavgifterna inför budgetpropositionen 2024

April 2023

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Författningsförslag	5
2.1	Förslag till lag om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling	5
2.2	Förslag till lag om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift	8
2.4	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	10
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter	12
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	14
2.7	Förslag till ändring i lagen (2022:889) om ändring i socialavgiftslagen (2000:890)	15
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall	16
3	Bakgrund och gällande rätt	17
3.1	Socialavgifter och allmän löneavgift	17
3.2	Finansiering av trygghetssystemen	18
3.3	Betalning av socialavgifter och allmän löneavgift	18
3.4	Nedsättning av socialavgifter	20
3.4.1	Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling	20
3.4.2	Sänkta egenavgifter	20
3.4.3	Regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen	21
4	Vissa lagtekniska justeringar av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling	21
4.1	Ny utformning av avdraget vid beräkning av avgifter	21
4.2	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	24
5	Vissa lagtekniska justeringar av den generella nedsättningen av egenavgifterna	25
5.1	Ny utformning av avdraget vid beräkning av avgifter	25
5.2	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	27
6	Konsekvensanalys	28
7	Författningskommentar	31

7.1	Förslaget till lag om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling.....	31
7.2	Förslaget till lag om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall	33
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift	34
7.4	Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	35
7.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter	35
7.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).....	36
7.7	Förslaget till ändring i lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall	37

1 Inledning

I den sakpolitiska överenskommelsen mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna (Tidöavtalet) redovisas ett antal reformambitioner på skatteområdet som ska förverkligas under mandatperioden. Tidpunkten för när de olika reformerna ska genomföras är beroende av kommande bedömningar av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet. När regeringen tillträdde inleddes arbetet med de olika reformerna. Därutöver har ett antal andra skattefrågor aktualiserats på olika politiska områden.

Inför budgetpropositionen för 2024 är det angeläget att skatteförslagen kan förberedas genom remittering och granskning av Lagrådet. För att möjliggöra en samlad behandling av skatteförslag med budgeteffekter remitteras därför denna promemoria från Finansdepartementet. Om de skatteåtgärder som nu remitteras kommer att presenteras i budgetpropositionen för 2024, och i vilken omfattning och med vilken dimensionering, blir beroende av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet samt de överläggningar som förs i det slutliga arbetet med budgetpropositionen.

I promemorian föreslås vissa lagtekniska justeringar av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling (FoU-avdraget) och av den generella nedsättningen av egenavgifterna. FoU-avdraget föreslås ändras på så sätt att avdraget vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska göras mot summan av dessa avgifter. En motsvarande ändring föreslås avseende nedsättningen av egenavgifterna. Avdraget föreslås i det fallet göras mot summan av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften. Syftet med förslagen är att skapa utrymme för berörda arbetsgivare och näringsidkare att kunna utnyttja respektive avdrag fullt ut.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskilt avdrag vid beräkningen av

1. arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), och
2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Ord och uttryck i lagen

2 § Ord och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i socialavgiftslagen (2000:980).

3 § Med forskning avses vid tillämpningen av denna lag systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap.

4 § Med utveckling avses vid tillämpningen av denna lag systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte använda resultatet av forskning för att utveckla nya varor, tjänster eller produktionsprocesser eller väsentligt förbättra redan existerande sådana.

5 § Med koncern avses vid tillämpningen av denna lag en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Avdrag vid avgiftsberäkningen

6 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska avdrag göras enligt 8 §, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling.

Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av första stycket inte avses sådan ersättning på vilken avgifter ska betalas enligt 2 kap. 27 eller 28 § socialavgiftslagen (2000:980).

7 § Avdrag enligt 8 § får göras bara om personen under kalendermånaden har arbetat med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige under minst hälften och minst 15 timmar av sin faktiska arbetstid.

Om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, får avdrag enligt 8 § ändå göras om avdrag enligt första stycket har fått göras under var och en av de närmast föregående fyra kalendermånaderna.

Avdrag enligt andra stycket får inte göras om orsaken till att villkoren enligt första stycket inte är uppfyllda är att personen har fått ändrade arbetsuppgifter.

8 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften på avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 20 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980). Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 1,2 miljoner kronor per kalendermånad. Avdraget ska i första hand göras från arbetsgivaravgifterna.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
  2. Lagen tillämpas första gången på ersättning som utges efter den 31 december 2023.

2.2 Förslag till lag om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskilt avdrag vid beräkningen av

1. egenavgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), och
2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Ord och uttryck i lagen

2 § Ord och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i socialavgiftslagen (2000:980).

Avdrag vid avgiftsberäkningen

3 § Vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980). Avdraget ska i första hand göras från egenavgifterna.

Första stycket gäller bara

1. till den del avgiftsunderlaget utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet,
2. om den del av avgiftsunderlaget som utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet överstiger 40 000 kronor, och
3. om den avgiftsskyldige vid ingången av beskattningsåret inte har fyllt 66 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 16 § socialavgiftslagen.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

2. Lagen tillämpas första gången på inkomster som upp bärs efter den 31 december 2023. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2023 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs att 3 och 6 §§ lagen (1994:1920) om allmän löneavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Allmän löneavgift tas ut med 11,62 procent av underlaget och tillfaller staten.

För den del av underlaget som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) tas löneavgiften ut med procenttalet minskat med tio procentenheter. Procenttalet ska dock som lägst anses vara 0 procent.

6 §²

Bestämmelser om särskilda avdrag från den allmänna löneavgiften finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980). Bestämmelser om särskild beräkning av löneavgift finns i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag.

Bestämmelser om särskilda avdrag från den allmänna löneavgiften finns i
– lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980),
– lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling, och
– lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall.

Bestämmelser om särskild beräkning av löneavgift finns i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag.

---

¹ Senaste lydelse 2020:124. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

² Senaste lydelse 2020:1059.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ersättning som utges före ikraftträdandet.

2.4 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialavgiftslagen (2000:980)¹

dels att 1 kap. 11–13 §§, 2 kap. 29–31 §§ och 3 kap. 18 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 1 kap. 11 och 13 §§, 2 kap. 29 § och 3 kap. 18 § ska utgå,

dels att 1 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

I denna lag finns bestämmelser om avgifter för finansiering av systemen för social trygghet (socialavgifter).

Bestämmelser om avgifter för finansiering av ålderspensioneringen finns även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. Bestämmelser om särskilda avdrag från socialavgifterna finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980). Bestämmelser om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter finns i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

Bestämmelser om särskilda avdrag från socialavgifterna finns i – lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980), – lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling, och – lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egen-

¹ Senaste lydelse av

1 kap. 11 § 2013:961

1 kap. 12 § 2013:961

1 kap. 13 § 2013:961

2 kap. 29 § 2019:479

2 kap. 30 § 2021:407

2 kap. 31 § 2021:407

3 kap. 18 § 2022:888

rubriken närmast före 1 kap. 11 § 2013:961

rubriken närmast före 1 kap. 13 § 2013:961

rubriken närmast före 2 kap. 29 § 2013:961

rubriken närmast före 3 kap. 18 § 2010:436.

² Senaste lydelse 2020:1060.

avgifter och allmän löneavgift i vissa fall.

Bestämmelser om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter finns i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
  2. De upphävda bestämmelserna i 1 kap. 11–13 §§ och 2 kap. 29–31 §§ gäller fortfarande för ersättning som utges före ikraftträdandet.
  3. Den upphävda bestämmelsen i 3 kap. 18 § gäller fortfarande för inkomst som har uppstått före ikraftträdandet. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden före den 1 januari 2024 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

Härigenom föreskrivs att 11 och 13 §§ lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Influtna arbetsgivaravgifter ska fördelas mellan avgiftsändamålen enligt beslut om arbetsgivaravgifter som följer av 53 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244). Avdrag som görs enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) och avdrag som görs enligt 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Bestämmelserna i första stycket ska tillämpas också på avgifts- och räntebelopp som betalas ut till arbetsgivare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om fördelningen.

Föreslagen lydelse

11 §¹

Influtna arbetsgivaravgifter ska fördelas mellan avgiftsändamålen enligt beslut om arbetsgivaravgifter som följer av 53 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244). Avdrag som görs enligt 8 § lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling och avdrag som görs enligt 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

13 §²

Avdrag enligt 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980) och 6 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften,

Avdrag enligt 3 § lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall och 6 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften

¹ Senaste lydelse 2013:962.

² Senaste lydelse 2010:437.

föräldraförsäkringsavgiften, arbets-
skadeavgiften och efterlevande-
pensionsavgiften.

och därefter i angiven ordning
sjukförsäkringsavgiften, föräldra-
försäkringsavgiften, arbetsskade-
avgiften och efterlevandepensions-
avgiften.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Om avdrag ska göras både enligt denna lag och enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980), ska avdrag i första hand göras enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen.

7 §²
Om avdrag ska göras både enligt denna lag och enligt 8 § lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling, ska avdrag i första hand göras enligt den sistnämnda lagen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ersättning som utges före ikraftträdande.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2007:286.

² Senaste lydelse 2013:964.

2.7 Förslag till ändring i lagen (2022:889) om ändring i socialavgiftslagen (2000:890)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 18 § i lydelsen enligt lagen (2022:889) om ändring i socialavgiftslagen (2000:890) ska utgå.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt 2.2

Föreslagen lydelse

3 §

Vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980). Avdraget ska i första hand göras från egenavgifterna.

Första stycket gäller bara

1. till den del avgiftsunderlaget utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet,

2. om den del av avgiftsunderlaget som utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet överstiger 40 000 kronor, och

3. om den avgiftsskyldige vid ingången av beskattningsåret inte har fyllt 66 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 16 § socialavgiftslagen.

3. om den avgiftsskyldige vid ingången av beskattningsåret inte har fyllt 67 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 16 § socialavgiftslagen.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

2. Lagen tillämpas första gången på inkomster som uppbärs efter den 31 december 2025. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2025 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

3. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2025.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Socialavgifter och allmän löneavgift

Socialavgifter tas ut för finansiering av de sociala trygghetssystemen och utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas i första hand av arbetsgivare medan egenavgifter normalt betalas av fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet, dvs. enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Regler om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980).

Utöver socialavgifter ska, enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, ytterligare en avgift betalas av arbetsgivare och enskilda näringsidkare samt av fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Den allmänna löneavgiften debiteras i samband med, och på samma underlag som, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna. Författningstekniskt ingår den allmänna löneavgiften varken i arbetsgivaravgifterna eller i egenavgifterna men eftersom den inte särskiljs i debiteringsförfarandet brukar den i dagligt tal ingå i begreppet socialavgifter. Den allmänna löneavgiften är dock i både rättslig och ekonomisk mening en skatt (prop. 1994/95:122 s. 18). Det innebär att den inte ska betalas av företag som saknar fast driftställe i Sverige.

Den allmänna löneavgiften uppgår för inkomståret 2023 till 11,62 procent av underlaget. För inkomståret 2023 uppgår arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften tillsammans till 31,42 procent av underlaget (se tabell 4.1). Egenavgifterna och den allmänna löneavgiften uppgår tillsammans till 28,97 procent av underlaget.

Tabell 4.1 Avgiftsnivåer för socialavgifter och allmän löneavgift år 2023
Procent

Avgift	Arbetsgivaravgift	Egenavgift
Sjukförsäkringsavgift	3,55	3,64*
Föräldraförsäkringsavgift	2,60	2,60
Ålderspensionsavgift	10,21	10,21
Efterlevandepensionsavgift	0,60	0,60
Arbetsmarknadsavgift	2,64	0,10
Arbetseskadeavgift	0,20	0,20
Allmän löneavgift	11,62	11,62
Summa socialavgifter och allmän löneavgift	31,42	28,97

Anm.: *Vid grundkarens i sjukförsäkringen på 7 dagar.

3.2 Finansiering av trygghetssystemen

Arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna är i principiellt hänseende försäkringsavgifter men det faktiska försäkringsinslaget varierar mellan försäkringslagen och för flertalet försäkringar saknas en direkt koppling mellan avgiften och förmånen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intar dock en särställning med en klar koppling mellan inbetalda avgifter och ålderspension.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet finansieras med en fast pensionsavgift på 18,5 procent av pensionsunderlaget, där 16 procentenheter går till fördelningssystemet för att finansiera inkomstpensionen. Resterande 2,5 procentenheter betalas in till systemet för premiepension där avgiftsintäkterna fonderas individuellt för varje försäkrad. Arbetsgivarens, respektive den egenavgiftsskyldiges, del av avgiftsinbetalningen sker i form av ålderspensionsavgift på 10,21 procent av avgiftsunderlaget enligt socialavgiftslagen.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem vid sidan av statens budget. Utgående inkomst- och tilläggs-pensioner i fördelningssystemet ska löpande finansieras av inbetalda avgifter samt tillgångarna i AP-fonderna. Systemet är konstruerat så att det ska vara finansiellt självreglerande, där eventuella anpassningar sker på förmånssidan – inte genom en förändrad avgiftssats. Premiépensionen är ett fullfonderat system. Ingen skattefinansiering ska således ske utan systemet är helt slutet i detta avseende. En grundläggande princip bakom pensionssystemet är att varje intjänad pensionsrättighet ska motsvaras av en beslutad och inbetald avgift av en mot rättigheten svarande storlek. Om detta villkor bryts kan inte systemet garantera sin långsiktiga hållbarhet finansiellt. Ålderspensionsavgiften kan således inte reduceras.

För vilka ändamål de olika avgifter som inflyter som socialavgifter ska användas framgår av lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

3.3 Betalning av socialavgifter och allmän löneavgift

Av 26 kap. 2 § 1 skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, framgår att en skattedeklaration ska lämnas av den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det. Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder (26 kap. 3 § första stycket SFL). Den som är registrerad som arbetsgivare ska lämna arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod (26 kap. 3 § andra stycket SFL).

I 26 kap. 19 a–19 e §§ SFL anges vilka uppgifter som ska anges som rör betalningsmottagaren, dvs. arbetstagaren som fått lön eller annan ersättning. Av deklarationen ska det bl.a. framgå vilken ersättning som arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för.

Beslut om bl.a. skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska fattas för varje redovisningsperiod för sig med ledning av innehållet i skattedekclarationer och andra tillgängliga uppgifter (53 kap. 1 § första stycket SFL). Om en

skattedeklaration har lämnats i rätt tid och på rätt sätt, anses ett beslut om skatten och avgifterna ha fattats i enlighet med deklarationen (s.k. automatiska beslut, 53 kap. 2 § SFL).

Om en skattedeklaration inte har lämnats i rätt tid eller på rätt sätt eller om skatten eller avgifterna inte har redovisats i deklarationen, ska varje oredovisad skatt eller avgift anses ha beslutats till noll kronor. Redovisad skatten eller avgifterna senare, anses ett beslut i stället ha fattats i enlighet med redovisningen, om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförrinnan (53 kap. 4 § SFL).

Arbetsgivardeklarationen kan lämnas elektroniskt antingen genom att en fil med samtliga uppgifter överförs eller genom att den uppgiftsskyldige manuellt registrerar nödvändiga uppgifter för varje betalningsmottagare. Detta sker genom användning av en s.k. e-tjänst där inloggning görs med e-legitimation. Skatteverket har utvecklat elektroniska lösningar som innebär att arbetsgivardeklarationen kan lämnas direkt från den uppgiftsskyldiges lönesystem. Det finns även möjlighet att lämna arbetsgivardeklarationen på pappersformulär.

Tidpunkten för att lämna arbetsgivardeklaration för en kalendermånad styrs av om den deklarationsskyldige är skyldig att lämna mervärdesskattedeklaration, samt för vilket beskattningsunderlag den ska lämnas. Om den deklarationsskyldige är skyldig att redovisa mervärdesskatt med beskattningsunderlag på högst 40 miljoner kronor ska arbetsgivardeklaration ha kommit in senast den 12 i månaden efter utgången av redovisningsperioden, dock senast den 17 i januari och augusti (26 kap. 26 § SFL). Om den deklarationsskyldige är skyldig att redovisa mervärdesskatt med beskattningsunderlag över 40 miljoner kronor ska arbetsgivardeklarationen ha kommit in senast den 26 i månaden efter utgången av redovisningsperioden, dock senast den 27 december (26 kap. 30 § SFL). Om den deklarationsskyldige inte är skyldig att redovisa mervärdesskatt ska arbetsgivardeklarationen ha kommit in senast den 12 i månaden efter utgången av redovisningsperioden, dock senast den 17 i januari och augusti (26 kap. 32 § SFL).

Skatter och avgifter som ska redovisas i en skattedeklaration ska vara betalda senast den dag då deklarationen ska ha kommit in till Skatteverket. För den som redovisar mervärdesskatt på beskattningsunderlag som exklusive unionsinterna förvärv och import för beskattningsåret beräknas sammanlagt överstiga 40 miljoner kronor, är förfallodagen för skatteavdragen och arbetsgivaravgifterna i stället den 12, i januari den 17, i månaden efter redovisningsperioden (62 kap. 3 § SFL).

Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag redovisar inte sina egenavgifter i skattedekclarationer. Egenavgifterna beräknas på verksamhetens skattemässiga resultat som inte kan bestämmas förrän efter räkenskapsårets utgång. Underlaget för egenavgifterna redovisas därför först i näringsidkarens preliminära inkomstdeklaration och debiteras i form av slutlig skatt. Egenavgifterna ingår i de preliminärskattebetalningar som sådana skattskyldiga normalt är skyldiga att göra månatligen i form av F-skatt. Vissa andra avgiftsskyldiga kan – trots att de inte är näringsidkare – också vara skyldiga att betala socialavgifter. Exempel på sådana personer är de som är anställda av en utländsk arbetsgivare och kommit överens med denne att de själva ska

betala socialavgifterna på ersättningen. Dessa personer betalar också avgifterna som egenavgifter.

3.4 Nedsättning av socialavgifter

3.4.1 Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Den 1 januari 2014 infördes ett skatteincitament för forskning och utveckling (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.9). Reglerna, som finns i 2 kap. 29–31 §§ socialavgiftslagen, innebär att vid beräkningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för dessa personer. Avdraget får inte medföra att de avgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 600 000 kronor per månad. Detta tak föreslås höjas fr.o.m. den 1 juli 2023 till 1,5 miljoner kronor (prop. 2022/23:79 Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning eller utveckling – höjt tak för avdraget). Vid bedömningen av avdragsrätten ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. En förutsättning för avdraget är att personerna har arbetat med forskning eller utveckling i en viss utsträckning, som huvudregel under minst hälften och minst 15 timmar av sin faktiska arbetstid under kalendermånaden.

På sådan ersättning till personer som arbetar med forskning eller utveckling som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna och som utges efter den 31 mars 2020 ska även den allmänna löneavgiften sättas ned med 10 procentenheter enligt 3 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift. Den allmänna löneavgiften ska dock som lägst anses vara 0 procent.

3.4.2 Sänkta egenavgifter

Den 1 januari 2010 infördes en generell nedsättning av egenavgifterna för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag i syfte att göra det mer attraktivt att starta, driva och utveckla företag (prop. 2009/10:178 Nedsättning av egenavgifter). Reglerna, som finns i 3 kap. 18 § socialavgiftslagen, innebär att vid beräkning av egenavgifterna ska avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget får inte medföra att avgifter som betalas understiger ålderspensionsavgiften. Avdraget får fr.o.m. den 1 januari 2014 som högst vara 15 000 kronor per år. En förutsättning för rätt till avdrag är att överskottet av näringsverksamheten överstiger 40 000 kronor och att den avgiftsskyldige vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 66 år. Åldersgränsen ändras den 1 januari 2026 till 67 år, för att motsvara riktåldern för pension (prop. 2021/22:181, bet. 2021/22:SfU25, rskr. 2021/22:331).

3.4.3 Regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen

Arbetsgivare, enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som är verksamma i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområdet enligt lagen [2001:1170] om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen, ”stödområdeslagen”) får göra avdrag vid beräkningen av socialavgifterna och den allmänna löneavgiften. Syftet med avdraget är att stimulera småföretagandet och att bidra till god service i de delar av landet som har de största geografiska lägesnackdelarna med bl.a. långa avstånd, liten hemmamarknad, sämre tillgång till service, låg befolkningstäthet och ogynnsamma klimatförhållanden. Bestämmelserna i stödområdeslagen innebär i huvudsak att företag som är verksamma i stödområdet får göra ett avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget vid beräkningen av den allmänna löneavgiften, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna. För arbetsgivare uppgår avdraget till högst 7 100 kronor per månad. För enskilda näringsidkare samt delägare i handelsbolag får avdraget uppgå till högst 18 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt socialavgiftslagen. För handelsbolag gäller dessutom att det sammanlagda avdraget för samtliga delägare och anställda inte får överstiga 85 200 kronor per år.

Det regionala avdraget lämnas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

4 Vissa lagtekniska justeringar av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling

4.1 Ny utformning av avdraget vid beräkning av avgifter

Promemorians förslag: Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften på avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 20 procent av avgiftsunderlaget.

Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 1,2 miljoner kronor per kalendermånad. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt socialavgiftslagen.

Avdraget ska i första hand göras från arbetsgivaravgifterna.

Om avdrag ska göras både för personer som arbetar med forskning eller utveckling och för verksamhet i stödområdet ska avdrag i första hand göras för personer som arbetar med forskning eller utveckling.

Skälen för promemorians förslag

Ny utformning av FoU-avdraget vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften

Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med FoU är utformad som ett avdrag vid avgiftsberäkningen (FoU-avdraget). Den innebär att vid beräkning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med FoU ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för dessa personer. Det finns också ett beloppsmässigt tak för avdraget. Därutöver får avdraget inte medföra att de avgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften. På sådan ersättning till personer som arbetar med FoU som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna ska också den allmänna löneavgiften sättas ned med 10 procentenheter, men som lägst vara 0 procent.

Arbetsgivaravgifterna uppgår för närvarande till 19,80 procent av avgiftsunderlaget, varav 10,21 procent utgörs av ålderspensionsavgiften. Eftersom ålderspensionsavgiften inte får reduceras uppgår summan av arbetsgivaravgifter som FoU-avdrag kan göras från till 9,59 procent av avgiftsunderlaget. Det finns således inte utrymme att göra det fulla avdraget om 10 procent av avgiftsunderlaget.

Arbetsgivaravgifterna varierar över åren och avgifterna är sammantaget lägre i dag än när FoU-avdraget infördes. Samtidigt som arbetsgivaravgifterna har sänkts så har den allmänna löneavgiften höjts i motsvarande mån för att hålla det totala avgiftsuttaget oförändrat. Det samlade avgiftsuttaget har således inte minskat, men utrymmet att göra avdrag vid avgiftsberäkningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med FoU har gjort det.

FoU-avdraget infördes i syfte att stimulera företag till ökade investeringar i FoU (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.9). Avdraget är ett viktigt incitament på området och för att det ska få avsett incitamentseffekt är det angeläget att berörda arbetsgivare kan få full avgiftsreducering. Det finns mot den bakgrunden skäl att utforma avdraget på ett sådant sätt att det inte påverkas av variationerna i nivån på arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften som kan uppstå mellan olika år. Detta bör ske genom att FoU-avdraget görs mot summan av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften, i stället för att som i dag görs separat mot varje del. Om avdraget utformas på detta sätt kommer utrymmet för att göra avdrag inte att påverkas av variationerna i nivån av respektive avgift. Ett sådant avdrag kan alltjämt utformas som ett avdrag med viss procent av avgiftsunderlaget och vara förenat med ett beloppsmässigt tak.

Eftersom någon annan ändring av FoU-avdraget inte är avsedd bör avdragets procentuella storlek och det beloppsmässiga taket motsvara dagens lagstadgade nivåer. Vid beräkningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med FoU ska avdrag i dag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för dessa personer. På sådan ersättning till personer som arbetar med FoU som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna ska

även den allmänna löneavgiften sätts ned med 10 procentenheter, men ska dock som lägst anses vara 0 procent. Med hänsyn till det bör den procentuella storleken på avdraget som ska göras vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med FoU enligt den nya modellen uppgå till 20 procent av avgiftsunderlaget.

Det sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna för samtliga personer som arbetar med FoU hos den avgiftsskyldige får i dag inte överstiga 600 000 kronor per månad. Det motsvarar – vid ett avdrag om 10 procent av avgiftsunderlaget – ett löneunderlag om 6 miljoner kronor. På detta löneunderlag ska även den allmänna löneavgiften sättas ned med 10 procentenheter, dvs. 600 000 kronor. Den totala avgiftsreduceringen uppgår således till 1,2 miljoner kronor. För att det sammanlagda avdraget som görs från summan av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska motsvara dagens beloppsmässiga tak bör det inte överstiga 1,2 miljoner kronor. Avdraget bör inte heller, liksom i dag, medföra att de avgifter som betalas understiger ålderspensionsavgiften.

FoU-avdraget har i första hand utformats som ett avdrag från arbetsgivaravgifterna. Därför bör avdraget även fortsättningsvis i första hand göras från arbetsgivaravgifterna.

Kombination av avdrag

Som beskrivits i avsnitt 3.2.2 får arbetsgivare som är verksamma i stödområdet enligt stödområdeslagen göra ett särskilt avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget vid beräkningen av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt socialavgiftslagen. Om avdrag ska göras både för personer som arbetar med FoU och för verksamhet i stödområdet ska det förstnämnda avdraget göras i första hand. Förslaget om en ny lagteknisk utformning av FoU-avdraget bör inte leda till någon ändring av turordningen.

Lagtekniska frågor

Bestämmelserna om avdrag från arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med FoU finns i socialavgiftslagen. I lagen om allmän löneavgift finns regler om hur löneavgiften ska sättas ned för dessa personer. Enligt förslaget i promemorian bör FoU-avdraget utformas som ett avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften samt ske mot summan av dessa avgifter. Det är inte lämpligt att placera en bestämmelse med en sådan innebörd i vare sig socialavgiftslagen eller lagen om allmän löneavgift eftersom dessa lagar reglerar respektive del av avgiftsuttaget. Bestämmelserna om beräkning av avdrag bör därför placeras i en särskild lag. En motsvarande lagstiftningsteknik har använts för det regionala avdraget i stödområdeslagen.

I socialavgiftslagen finns även bestämmelser som reglerar under vilka förutsättningarna en arbetsgivare har rätt till FoU-avdrag, t.ex. definitioner av forskning och utveckling, arbetstidsvillkor m.m. Det är lämpligt att samtliga bestämmelser som avser FoU-avdraget finns samlade i en lag. Därför bör bestämmelserna i socialavgiftslagen som avser avdraget

överförs till den nya särskilda lagen som ska reglera avdraget vid avgiftsberäkningen.

Införandet av en ny lag leder till behov av följdändringar i ett antal lagar.

Lagförslag

Förslaget medför 1–8 §§ i den nya lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling. Förslaget medför även att 1 kap. 11–13 §§ och 2 kap. 29–31 §§ socialavgiftslagen (2000:980) ska upphävas samt att 3 och 6 §§ lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, 1 kap. 1 § socialavgiftslagen, 11 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter och 7 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen ska ändras.

4.2 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången på ersättning som utges efter den 31 december 2023.

Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för ersättning som utges före ikraftträdandet.

Skälen för promemorians förslag: Det är angeläget att berörda arbetsgivare ska kunna utnyttja FoU-avdraget fullt ut och de nya reglerna bör träda i kraft så snart som möjligt. Den nya lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling föreslås därför träda i kraft den 1 januari 2024. Ändringarna i lagen om allmän löneavgift, socialavgiftslagen, lagen om fördelning av socialavgifter och stödombudslagen som föranleds av att den nya lagen införs bör träda i kraft vid samma tillfälle.

Arbetsgivaravgifter betalas under månaden efter den månad då avgiftspliktig ersättning har getts ut. De nya reglerna bör inte tillämpas på ersättning som getts ut före ikraftträdandet. I sådana fall bör de upphävda bestämmelserna i 1 kap. 11–13 §§ och 2 kap. 29–30 §§ socialavgiftslagen och bestämmelserna i deras äldre lydelse i 3 § lagen om allmän löneavgift, 11 § lagen om fördelning av socialavgifter och 7 § stödombudslagen fortfarande gälla.

5 Vissa lagtekniska justeringar av den generella nedsättningen av egenavgifterna

5.1 Ny utformning av avdraget vid beräkning av avgifter

Promemorians förslag: Vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget.

Det sammanlagda avdraget får högst vara 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt socialavgiftslagen.

Avdraget ska i första hand göras från egenavgifterna.

Åldersgränsen för rätt till avdrag vid beräkning av egenavgifter och den allmänna löneavgiften ska höjas från 66 till 67 år 2026.

Skälen för promemorians förslag

Ny utformning av den generella nedsättningen av egenavgifterna

Den generella nedsättningen av egenavgifterna är utformad på liknande sätt som FoU-avdraget. Den innebär att vid beräkning av egenavgifterna ska avdrag göras med 7,5 procent från avgiftsunderlaget. Avdraget får dock högst vara 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att de egenavgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften.

Egenavgifterna uppgår vid grundkarens i socialförsäkringen till 17,35 procent av avgiftsunderlaget, varav 10,21 procent utgörs av ålderspensionsavgiften. Eftersom ålderspensionsavgiften inte får reduceras uppgår summan av egenavgifter som avdraget kan göras från till 7,14 procent av avgiftsunderlaget. Det finns således inte utrymme att göra det fulla avdraget om 7,5 procent av avgiftsunderlaget.

På samma sätt som arbetsgivaravgifterna varierar över åren gör också egenavgifterna det. Egenavgifterna är sammantaget lägre i dag än när den generella nedsättningen infördes. Samtidigt som egenavgifterna har sänkts så har den allmänna löneavgiften höjts i motsvarande mån för att hålla det totala avgiftsuttaget oförändrat. Det samlade avgiftsuttaget har således inte minskat, men utrymmet att göra avdrag vid avgiftsberäkningen av egenavgifterna har gjort det.

Den generella nedsättningen omfattar enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag, dvs. typiskt sett mindre verksamheter. Den infördes mot bakgrund av att det bedömdes som angeläget att vidta åtgärder för att förbättra de små företagens förutsättningar för utveckling och tillväxt (prop. 2009/10:78 Nedsättning av egenavgifterna). Eftersom det är viktigt att de berörda näringsidkarna får den avgiftsreducering som avsetts finns det skäl att i likhet med FoU-avdraget utforma nedsättningen på ett sådant sätt att den inte påverkas av variationerna i nivån på egenavgifterna som kan uppstå mellan olika år. Det bör ske genom att avdraget görs mot summan av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften, i stället för att som i dag endast göras mot

egenavgifterna. Ett sådant avdrag kan alltjämt utformas som ett avdrag med viss procent av avgiftsunderlaget och vara förenat med ett beloppsmässigt tak.

Vid beräkningen av egenavgifterna ska avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget. För att det procentuella avdraget i den nya utformningen ska motsvara dagens lagstadgade nivå, bör avdraget som ska göras vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften uppgå till 7,5 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget bör alltjämt som högst vara 15 000 kronor per år. Avdraget bör inte medföra att avgifter som betalas understiger ålderspensionsavgiften.

Enligt nuvarande regler ska avdraget göras mot egenavgifterna. Därför bör avdraget även fortsättningsvis i första hand göras mot egenavgifterna.

Höjd åldersgräns vid avdrag från egenavgifterna och den allmänna löneavgiften 2026

De pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem höjdes den 1 januari 2023 från 65 till 66 år. Den 1 januari 2026 knyts åldersgränserna till riktåldern för pension, som för 2026 är 67 år. I syfte att följa justeringarna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem ska vissa åldersgränser i socialavgiftssystemet höjas på motsvarande sätt. Som anges i avsnitt 3.4.2 innebär det bl.a. att åldersgränsen för den generella nedsättningen av egenavgifterna höjs från 66 till 67 år 2026.

Syftet med den nya utformningen av den generella nedsättningen av egenavgifterna är att göra det möjligt för berörda näringsidkare att få fullt avdrag. Någon ändring av förutsättningarna för rätt till avdrag är inte avsedd. Den höjda åldersgränsen för den generella nedsättningen av egenavgifterna som träder i kraft 2026 bör även gälla när avdraget i stället ska göras mot summan av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften.

Lagtekniska frågor

Bestämmelserna om den generella nedsättningen av egenavgifterna finns i socialavgiftslagen. Enligt förslaget i promemorian bör nedsättningen utformas som ett avdrag vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften, samt göras mot summan av dessa avgifter. Det är inte lämpligt att placera en bestämmelse med en sådan innebörd i vare sig socialavgiftslagen eller i lagen om allmän löneavgift eftersom dessa lagar reglerar respektive del av avgiftsuttaget. Bestämmelserna om beräkning av avdraget bör därför placeras i en särskild lag. En motsvarande lagstiftningsteknik har använts för det regionala avdraget i stödområdeslagen och föreslås användas för den nya lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling.

I socialavgiftslagen finns även bestämmelser om förutsättningar för rätt till avdrag från egenavgifterna. Dessa bestämmelser bör föras över till den nya lagen. Införandet av lagen leder till behov av följdändringar i ett antal lagar.

Lagförslag

Förslaget medför 1–3 §§ i den nya lagen om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall. Förslaget medför även att 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980) ska upphävas, samt att 6 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, 1 kap. 1 § socialavgiftslagen och 13 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter och 3 § i lagen om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall ska ändras.

5.2 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången på inkomster som upp bärs efter ikraftträdandet. Ändringen av åldersgränsen för rätt till avdrag ska dock träda i kraft den 1 januari 2026. Den ska tillämpas första gången på beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2025 och på inkomster som upp bärs efter ikraftträdandet.

Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för egenavgifter på inkomster som upp bärs före respektive ikraftträdande. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2023, respektive den 31 december 2025, som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

Skälen för promemorians förslag: Det är angeläget att de berörda näringsidkarna får den avgiftsreducering som avsetts så snart som möjligt. Den nya lagen om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och den allmänna löneavgiften i vissa fall föreslås därför träda i kraft den 1 januari 2024. Ändringarna i lagen om allmän löneavgift, socialavgiftslagen och lagen om fördelning av socialavgifter föranleds av att den nya lagen införs och bör därför träda i kraft vid samma tillfälle.

Den ändring som rör åldersgränsen för rätt till avdrag från egenavgifterna och den allmänna löneavgiften bör träda i kraft den 1 januari 2026.

De nya bestämmelserna bör inte tillämpas på inkomster som upp bärs före ikraftträdandet. I sådana fall bör den upphävda bestämmelsen i 3 kap. 18 § socialavgiftslagen och bestämmelserna i dess äldre lydelse i 13 § lagen om fördelning av socialavgifter fortfarande gälla. Det samma gäller den ändring av lagen om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och den allmänna löneavgiften som föranleds av ändrad åldersgräns.

För enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag motsvaras normalt sett beskattningsåret av kalenderåret. Det kan dock förekomma att beskattningsåret av någon anledning, t.ex. vid nystartade verksamheter, omfattar delar av två kalenderår. En särskild övergångsbestämmelse behövs därför för det fall beskattningsåret omfattar tid före den 1 januari 2024, respektive den 1 januari 2026. I dessa fall ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden före ikraftträdandet som svarar mot

förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

6 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslaget effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skatte- och avgiftsreglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer.

Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslagen är att det ska bli praktiskt möjligt för företag och enskilda näringsidkare att göra de avdrag från socialavgifterna som är avsett. En möjlig alternativ lösning hade varit att låta avdragen göras även från ålderspensionsavgiften. Det har dock inte ansetts vara lämpligt.

Offentligfinansiella effekter

Underlaget för FoU-avdraget beräknas uppgå till ca 27 miljarder kronor 2023. Av det uppskattas ca 19 miljarder av underlaget ligga hos företag som inte slår i taket för avdraget. För dessa företag kommer avdraget öka från 19,59 procent till 20 procent, dvs. med ca 77 miljoner kronor. Eftersom de företag som slår i taket och redan gör maximalt avdrag inte påverkas av förslaget blir också den samlade bruttoeffekten från FoU-avdraget -77 miljoner kronor. Nettoeffekten efter bolagsskatt beräknas till -61 miljoner kronor 2024.

Vid en höjning av taket från 600 000 till 1 500 000 kronor, i enlighet med förslag i prop. 2022/23:79, kommer förslaget i denna promemoria att påverka något fler företag. För dessa femton företag beräknas avdraget öka med knappt 2 miljoner kronor. Om taket för FoU-avdraget höjs från 600 000 kronor till 1,5 miljoner kronor kommer den samlade bruttoeffekten från den föreslagna justeringen av FoU-avdraget bli något högre och uppgå till -79 miljoner kronor. Nettoeffekten blir -63 miljoner kronor 2024.

Det generella avdraget för egenavgifterna beräknas uppgå till ca 1,9 miljarder kronor 2024. Avdrag kan enligt gällande regler i praktiken bara göras med 7,14 procent och maximalt avdrag uppgår till 15 000 kronor. Det innebär att enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag med ett underlag som understiger 210 000 kronor

kommer få ett ökat avdrag till följd av den föreslagna regeländringen. Personer med ett underlag som överstiger 210 000 kronor får redan maximalt avdrag på 15 000 kronor och påverkas inte av regeländringen. År 2024 beräknas ca 154 000 personer få generell nedsättning av egenavgifter. Knappt 90 000 av dessa ligger under i taket och påverkas av regeländringen. Deras avdrag beräknas sammanlagt öka med 42 miljoner kronor. Den offentligfinansiella nettoeffekten beräknas till -34 miljoner kronor 2024.

Den totala offentligfinansiella effekten av förslagen i promemorian beräknas alltså till -119 miljoner kronor brutto och -95 miljoner kronor netto 2024. Om FoU-avdraget höjs från 600 000 kronor till 1,5 miljoner kronor fr.o.m. den 1 juli 2023 beräknas den totala offentligfinansiella effekten av förslagen i promemorian i stället till 121 miljoner kronor brutto och -97 miljoner kronor netto 2024.

Effekter för företag

Förslaget innebär att företag med anställda som jobbar med FoU och inte slår i taket kan få en något större nedsättning av arbetsgivaravgifterna än tidigare. Förslaget bedöms få små effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar och konkurrensförmåga.

Enligt SCB:s statistik var det 2022 ca 2 400 företag per månad som redovisade avgiftsunderlag för nedsättning av arbetsgivaravgifter för anställda som jobbar med FoU. Av dem redovisade i genomsnitt 24 företag per månad ett underlag som var högre än ca 6 miljoner kronor, vilket motsvarar dagens högsta sammanlagda avdrag från arbetsgivaravgifterna på 600 000 kronor i månaden. Statistiken för 2021 visar att 45 procent av företagen som fick nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med FoU hade mellan 0 och 5 anställda, 38 procent mellan 6 och 50 anställda, 7 procent mellan 51 och 100 anställda och 3 procent över 500 anställda.

Reglernas utformning omfattar samtliga branscher så länge det finns ett kommersiellt syfte med FoU. Av arbetsgivardeklarationer framgår att avdraget används brett och en mängd branscher enligt standarden för svensk näringsgrensindelning (SNI) finns representerade. Eftersom förslaget inte innebär några förändringar av företag som kan få avdrag för FoU finns det inga särskilda skäl att anta att den rådande fördelningen mellan olika branscher kommer att påverkas i någon betydande omfattning.

Ur ett konkurrensperspektiv kommer företag som har rätt till FoU-avdraget få ytterligare sänkta personalkostnader jämfört med företag som inte har det. Sett till att företagets satsningar på FoU i sig kan vara en konkurrensfördel så kan även denna effekt förväntas öka i de fall den förstärkta nedsättningen leder till ökad FoU i företagssektorn.

Effekterna av förslaget i denna promemoria bedöms vara små och administrativt enkla. Bedömningen är att någon särskild hänsyn inte behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

Effekter för sysselsättningen

Lägre kostnader för personer anställda inom FoU kan teoretiskt påverka sysselsättningen inom branschen positivt. Likaså kan lägre kostnader för eget företagande påverka sysselsättningen inom den gruppen positivt. Effekten på den samlade sysselsättningen är mer osäker. Förslagen i denna promemoria är dessutom av en justerande karaktär och har marginell ekonomisk betydelse. Förslagen beräknas därför inte ha någon mätbar effekt på sysselsättningen.

Effekter på den ekonomiska fördelningen och den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män

Beräkningen av förslagets offentligfinansiella effekter utgår från antagandet att den ökade nedsättningen för FoU till fullo ökar vinsterna i företagen. Detta kan leda till högre kapitalinkomster för ägarna om utdelningarna ökar i motsvarande omfattning. Det är vanligare att personer högre upp i inkomstfördelningen äger och driver företag än de längre ner i inkomstfördelningen. Företag som bedriver FoU har sannolikt en ägarsammansättning som inte skiljer sig från övriga företags. Förslaget har därför en fördelningsprofil som ökar inkomstskillnaderna, om än i mycket begränsad omfattning.

Den ökade allmänna nedsättningen av egenavgifterna beräknas till 57 procent tillfalla män och 43 procent tillfalla kvinnor. De berörda männen får i genomsnitt en större ökning av nedsättningen, ca 445 kronor per år jämfört med ca 420 kronor per år i genomsnitt för kvinnorna. Det är även fler män som får ökad nedsättning, ca 48 000 jämfört med ca 38 000 kvinnor.

Effekter för myndigheter

Förslaget bedöms endast medföra marginella förändringar för Skatteverket avseende information och it-system. Förändringarna ingår i den anpassning som årligen görs på grund av ny eller förändrad lagstiftning, och eventuella tillkommande kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få några effekter.

Förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några övriga effekter.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskilt avdrag vid beräkningen av
1 arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), och
2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Paragrafen anger vilka avgifter som berörs av lagen.

2 § Ord och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i socialavgiftslagen (2000:980).

I lagen används ord och uttryck som också används i socialavgiftslagen (2000:980). Genom en uttrycklig bestämmelse i lagen klargörs att orden och uttrycken i socialavgiftslagen har samma betydelse och tillämpningsområde som i förevarande lag. Det innebär t.ex. att när det i lagen talas om avgiftspliktig ersättning så avses sådan ersättning som är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen och som ska läggas till grund för beräkningen av arbetsgivaravgifterna (jfr 2 kap. 10–11 §§ socialavgiftslagen).

3 § Med forskning avses i denna lag systematiskt och kvalificerat arbete med ett kommersiellt syfte ta fram ny kunskap.

Paragrafen motsvarar nuvarande 1 kap. 11 § socialavgiftslagen (jfr prop. 2013/14:1 s. 521 och 522).

4 § Med utveckling avses i denna lag systematiskt och kvalificerat arbete med ett kommersiellt syfte använda resultatet av forskning för att utveckla nya varor, tjänster eller produktionsprocesser eller väsentligt förbättra redan existerande sådana.

Paragrafen motsvarar nuvarande 1 kap. 12 § socialavgiftslagen (jfr prop. 2013/14:1 s. 521 och 522).

5 § Med koncern avses i denna lag en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Paragrafen motsvarar nuvarande 1 kap. 13 § socialavgiftslagen (jfr prop. 2013/14:1 s. 522).

6 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska avdrag enligt 8 § göras om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling.

Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av första stycket inte avses sådan ersättning på vilken avgifter ska betalas enligt 2 kap. 27 § socialavgiftslagen (2000:980).

Paragrafen anger när avdrag ska göras enligt 8 § vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften.

Paragrafen motsvarar delvis nuvarande 2 kap. 29 § socialavgiftslagen (jfr prop. 2013/14:1 s. 523). Skillnaden är att avdrag nu också ska göras mot den allmänna löneavgiften.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

7 § Avdrag enligt 8 § får göras bara om personen under kalendermånaden har arbetat med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige under minst hälften och minst 15 timmar av sin faktiska arbetstid.

Om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, får avdrag ändå göras om avdrag enligt första stycket har fått göras under var och en av de närmast föregående fyra kalendermånaderna.

Avdrag enligt andra stycket får inte göras om orsaken till att villkoren enligt första stycket inte är uppfyllda är att personen har fått ändrade arbetsuppgifter.

Paragrafen motsvarar nuvarande 2 kap. 30 § socialavgiftslagen (jfr prop. 2013/14:1 s. 523 och prop. 2020/21:110 s. 22).

8 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften på avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 20 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980). Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 1,2 miljoner kronor per kalendermånad. Avdraget ska i första hand göras från arbetsgivaravgifterna.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma concern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

I paragrafen finns bestämmelser om hur avdraget för en person som arbetar med forskning eller utveckling ska beräknas. Paragrafen motsvarar delvis 2 kap. 31 § socialavgiftslagen.

Av *första stycket* framgår att vid beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för en person som arbetar med forskning eller utveckling ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 20 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget får dock inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen. Vidare får det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige inte överstiga 1,2 miljoner kronor. Avdraget ska i första hand göras från arbetsgivaravgifterna. Vad som avses med forskning respektive utveckling framgår av 3 och 4 §§.

Andra stycket motsvarar nuvarande 2 kap. 31 § andra stycket socialavgiftslagen (jfr prop. 2013/14:1 s. 524).

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

7.2 Förslaget till lag om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall

- 1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskilt avdrag vid beräkningen av
1. egenavgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), och
  2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Paragrafen anger vilka avgifter som berörs av lagen.

2 § Ord och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i socialavgiftslagen (2000:980).

I lagen används ord och uttryck som också används i socialavgiftslagen (2000:980). Genom en uttrycklig bestämmelse i lagen klargörs att ord och uttryck i socialavgiftslagen har samma betydelse och tillämpningsområde som i förevarande lag. Det innebär t.ex. att när det i lagen talas om avgiftsunderlag så avses sådant avgiftsunderlag som egenavgifterna enligt socialavgiftslagen ska beräknas på (jfr. 3 kap. 12 § socialavgiftslagen).

3 § Vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska från summa av dessa avgifter avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980). Avdraget ska i första hand göras från egenavgifterna. Första stycket gäller bara

1. till den del avgiftsunderlaget utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet,
2. om den del av avgiftsunderlaget som utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet överstiger 40 000 kronor, och
3. om den avgiftsskyldige vid ingången av beskattningsåret inte har fyllt 66 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 16 § socialavgiftslagen.

Paragrafen motsvarar delvis 3 kap. 18 § socialavgiftslagen. I paragrafen finns bestämmelser om hur avdraget från egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska beräknas.

Av *första stycket* framgår att vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget får som högst uppgå till 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 16 § socialavgiftslagen. Avdraget ska i första hand göras från egenavgifterna.

Andra stycket motsvarar nuvarande 3 kap. 18 § andra stycket socialavgiftslagen (jfr prop. 2009/10:178 s. 33 och 34 och prop. 2021/22:181 s. 203).

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

3 § Allmän löneavgift tas ut med 11,62 procent av underlaget och tillfaller staten.

Paragrafen innehåller bl.a. bestämmelser om med vilken procentsats den allmänna löneavgiften ska tas ut.

Andra stycket upphävs som en följd av att 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) upphävs. Nedsättningen av den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling regleras i stället i lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

6 § *Bestämmelser om särskilda avdrag från den allmänna löneavgiften finns i*
– *lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980),*
– *lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling, och*
– *lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall.*

Bestämmelser om särskild beräkning av löneavgift finns i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag.

Paragrafen, som är en upplysningsbestämmelse, innehåller hänvisningar till andra lagar med undantagsbestämmelser från lagen.

Första stycket innehåller en hänvisning till de lagar som reglerar särskilda avdrag vid beräkning av den allmänna löneavgiften. Hänvisningen till lagen om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (*första strecksatsen*) finns i nuvarande första stycket. Hänvisningen kompletteras med en hänvisning till lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling (*andra strecksatsen*) och lagen om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall (*tredje strecksatsen*).

Hänvisningen som finns i nuvarande första stycket om att bestämmelser om särskild beräkning av löneavgiften finns i lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag flyttas till *andra stycket*, som är nytt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 5.1.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ersättning som utges före ikraftträdandet.

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2024.

Den allmänna löneavgiften betalas under månaden efter den månad då avgiftspliktig ersättning har getts ut. Av *andra punkten* följer att bestämmelsen i 3 § i den äldre lydelsen ska gälla för sådan ersättning som

den avgiftsskyldige utger till personer som arbetar med forskning eller utveckling före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

7.4 Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

1 kap. 1 § I denna lag finns bestämmelser om avgifter för finansiering av systemen för social trygghet (socialavgifter).

Bestämmelser om avgifter för finansiering av ålderspensioneringen finns även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

Bestämmelser om särskilda avdrag från socialavgifterna finns i

– *lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980),*

– *lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling, och*

– *lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall.*

Bestämmelser om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter finns i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag.

I paragrafen finns en beskrivning av lagens innehåll och hänvisningar till andra lagar.

Tredje stycket innehåller hänvisningar till andra lagar med undantagsbestämmelser. Hänvisningen till lagen om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (*första strecksatsen*) finns i nuvarande tredje stycket. Hänvisningen kompletteras med en hänvisning till lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling (*andra strecksatsen*) och lagen om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall (*tredje strecksatsen*).

Hänvisning om undantagsbestämmelser i lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag, som finns i nuvarande tredje stycket, flyttas till *fjärde stycket* som är nytt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 5.1.

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

11 § Influtna arbetsgivaravgifter ska fördelas mellan avgiftsändamålen enligt beslut om arbetsgivaravgifter som följer av 53 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244). Avdrag som görs enligt 8 § *lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling* och avdrag som görs enligt 5 § *lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)* ska i första hand avse

arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Bestämmelserna i första stycket ska tillämpas också på avgifts- och räntebelopp som betalas ut till arbetsgivare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om fördelningen.

Paragrafen anger bl.a. mot vilka arbetsgivaravgifter vissa avdrag vid beräkningen av arbetsgivaravgifter ska räknas av.

Ändringen i *första stycket* föranleds av att 2 kap. 31 § socialavgiftslagen upphävs och lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling införs.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

13 § Avdrag enligt 3 § *lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall* och 6 § *lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)* ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Paragrafen anger bl.a. mot vilka egenavgifter vissa avdrag vid beräkningen av egenavgifter ska räknas av.

Ändringen föranleds av att 3 kap. 18 § socialavgiftslagen upphävs och lagen om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall införs.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

7.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

7 § Om avdrag ska göras både enligt denna lag och enligt 8 § *lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling*, ska avdrag i första hand göras enligt *den sistnämnda lagen*.

I paragrafen regleras situationen när avdrag ska göras både enligt denna lag och för personer som arbetar med forskning eller utveckling enligt lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling.

Ändringen föranleds av att 2 kap. 31 § socialavgiftslagen upphävs och lagen om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling införs. Avdrag ska i första hand göras enligt 8 § i den nya lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ersättning som utges före ikraftträdandet.

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2024.

Arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften betalas under månaden efter den månad då avgiftspliktig ersättning har getts ut. Av *andra punkten* följer att bestämmelserna i 7 § i den äldre lydelsen fortfarande gäller för ersättning som utges före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

7.7 Förslaget till ändring i lagen (2023:000) om särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter och allmän löneavgift i vissa fall

3 § Vid beräkning av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 7,5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980). Avdraget ska i första hand göras från egenavgifterna.

Första stycket gäller bara

1. till den del avgiftsunderlaget utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet,
2. om den del av avgiftsunderlaget som utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet överstiger 40 000 kronor, och
3. om den avgiftsskyldige vid ingången av beskattningsåret inte har fyllt 67 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 16 § socialavgiftslagen .

I paragrafen finns bestämmelser om hur avdraget från egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska beräknas.

Ändringen i *andra stycket tredje punkten* innebär att åldersgränsen för rätt till avdrag höjs från 66 till 67 år.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.